

langstrakte Kyster, der kunne søge derhen, men ogsaa mange Andre, og de kunne drive Fiskeri der hele Vinteren, fordi der er den gode Omstændighed, at det ikke fryser til, og paa den Tid ere de fri for Ulemper af de fremmede Fiskere, og Fikken har paa den Tid størst Værdi og kan bedst forsendes uden at lide Skade ved Forsendelsen og bedst afsættes paa det udenlandske Marked. Jeg tror derfor, at vil man lade foretage de Under- søgelser, som tilsigtes ved det her stillede Und- ringsforslag, saa vil det være et af de Steder, der fortrinnsvis ved denne Undersøgelse maa komme i Betragtning, et af de Steder, som jeg anser for at være de allerbetydningsfuldste. Derfor vil jeg ikke frakjende andre Steder ogsaa deres Betyd- ning, men der er intet, der efter mit Skøn kan komme til at betjene saa mange Interesser som en ordentlig seilbar Forbindelse og Havn anlæg ved Ulfjordens vestlige Udlob i Vesterhavet. Jeg haaber, som sagt, at Undringsforslaget bliver vedtaget, og jeg haaber ogsaa, at det maa føre til, at der vil foregaa Undersøgelser med Hensyn til Havn anlæg paa forskellige Steder. Der er en saa vidt Mark her at arbejde paa, at det er paa høie Tid at komme til at begynde dermed, og jeg vil da haabe, at der ikke skal komme til at hengaa en Mennekesalder til, uden at der egentlig bliver gjort noget Aavorligt ogsaa med Hensyn til Udviklingen af denne Del af vore Kommunikationsmidler, der have den allerstørste Betydning. Det er derigjennem, at baade Skibsfarten og Fiskeriet skulle fremmes. Det er de to Nærings- grene, der næst Agerbruget ligger som de natur- ligste for os, og det er dem, som jeg tror, at Staten fortrinnsvis for Tiden burde søge at fremme. Ved at fremme Skibsfarten, ved at skabe en rask, let og livlig Forbindelse mellem vort Land og de forskellige paa den anden Side af Norsøen lig- gende Stater, hvor vi jo have vort væsentligste Marked, og hvormed der egentlig føres den største Handel, ville vi ogsaa paa indirekte Maade gavne Landbruget; thi jo lettere, hurtigere og billigere vere Landbrugsprodukter kunne affendes, jo sikrere ere vi istand til at kunne optage Konkurrencen med de Andre, der ogsaa søge dette vort bedste Marked, nemlig England. Jeg tror hermed at have begrundet min Stilling til og Opfattelse af det stillede Undringsforslag.

Til Riisken: Det er nogle enkelte Punkter, jeg skal tillade mig at omtale med nogle faa Ord. Deriblandt er Betænkningens Post 7 til § 6, vedrørende Søndagsarbeidet. Det er nu flere Aar, siden Finantsudvalget tog Initiativet til at bringe det Spørgsmaal paa Bane for Post- væsenets Vedkommende. Dette førte da ogsaa med sig, at der blev en Omordning af Søndagsarbeidet ved de fleste Posthuse, ogsaa ved Postkontorerne her i København, saaledes at Forholdet ved Post- husene nu, i ethvert Fald for den største Del af

Posthusene i Provindserne, nemlig for dem, som betegnes som værende af anden Rang — det er muligt, der finder Undtagelser Sted med et eller andet eller flere af de større Posthuse —, er ordnet saaledes, at Posthusene kun ere aabne hver Søndag Formiddag fra Kl. 8—9 og Eftermiddag fra Kl. 12—2. Forholdet er, som sagt, ogsaa blevet forbedret her i København, undtagen for een Afdelings Vedkommende, nemlig Pakkepost- afdelingen. Her er det istedetfor at være blevet forbedret snarere blevet forværret derved, at Søn- dagen for de paagjældende Funktionærer er bleven splittet i 3 Dele, idet de have Tjeneste 3 Gange. Da den udenlandske Post ikke som tidligere kan ekspederes, medens de Paagjældende ere tilstede paa Kontoret under deres Arbeide, men maa ekspederes bagefter, er derved Stillingen for de paagjældende Funktionærer bleven forværret. Jeg skal dog ikke komme nærmere ind herpaa, thi det er muligt, at denne Sag, som Forholdene nu ere, ikke kan ordnes anderledes, end den er. Derimod skal jeg med et Par Ord omtale Søndagsarbeidet for Statens Bestillingsmænd i sin Almindelighed. Det er bekendt nok, at der i de øvrige Kultur- lande gaar en stærk Bevægelse for at indskrænke Søndagsarbeidet overhovedet, ja, ligefrem ved Lov forbyde det. Denne Bevægelse kan naturligvis ikke unblade ogsaa at komme hertil. Jeg anser ikke dette for nogen Ulfste; tværtimod. Jeg anser netop en saadan Bevægelse for god, haabende, at den maa komme til at sætte Frugter; men det var da ganske naturligt, at Staten gik i Spidsen i saa Henseende med Hensyn til Søndagsarbeidet for sine egne Bestillingsmænd, og i den Retning er der ganske vist saare Meget at udrette, ikke alene for Postvæsenets Vedkommende, men, som den ærede Ordfører allerede har sagt, ogsaa for Tjenbånernes Bestillingsmænd, og jeg kan tilføie, Landvæsenets Bestillingsmænd og Embedsmænd, ligesom det jo vel nok ogsaa kan gjælde alle de Brancher, hvor Staten overhovedet holder Arbeidere og Bestillingsmænd, hvilket jo ikke finder Sted efter nogen ringe Maalestok, men tværtimod efter en meget stor, og denne vil sandsynligvis blive større, alt efter som Staten tager mere og mere Arbeide i sin Haand. Jeg anser det for værende af meget stor Betydning i mange Henseender, at Søndagsarbeidet for Størstedelen kommer til at ophøre, hvor det er muligt. Det er ogsaa be- kendt nok, at de Nationer, som have været de dygtigste, have ikke staaet tilbage i denne Henseende. Tværtimod de ere gaaede i Spidsen. Man vil forbauses over den Ordning, der f. Ex. i saa Henseende finder Sted haade i England og Amerika. (Lang i Skotland!). Ja, ogsaa Skotland, og det er ikke et Land, der staaer tilbage, hverken med Hensyn til sit Landvæsen eller med Hensyn til sin industrielle Udvikling. Jeg anser dette for havende Betydning ikke alene naturligvis for det religiøse Liv, hvor det ganske sikkert har sin Betydning, at